

MACIEJ HEJGER

PAP SŁUPSK

LUDNOŚĆ NIEMIECKA W SŁUPSKU I OKOLICACH PO ZAKOŃCZENIU WYSIEDLEŃ POCZDAMSKICH¹

1. Liczba i rozmieszczenie. Sytuacja prawna. Postawy ludności niemieckiej

Według ustaleń władz, po zakończeniu akcji wysiedleńczej w 1951 roku w powiecie słupskim pozostało 8 616 tzw. „uznanych” Niemców² (byłych obywateli państwa niemieckiego, identyfikujących swoją narodowość jako niemiecką i za takich uważani przez Polaków i polskie władze)³. Najwięcej wśród nich było Niemców miejscowych, czyli przedwojennych mieszkańców miasta i powiatu. Byli również nieliczni Niemcy przesiedleni w czasie wojny z głębi Rzeszy, w obawie przed bombardowaniami, Niemcy i Mazurzy z województwa olsztyńskiego⁴ oraz Kaszubi miejscowi i z Pomorza Gdańskiego, którzy znaleźli się na tym obszarze w wyniku

¹ Niniejsze opracowanie jest kontynuacją podjętych badań nad powojennymi losami ludności niemieckiej w regionie słupskim, których pierwsze rezultaty opublikowano. Por. M. Hejger, *Przesiedlenie ludności niemieckiej z powiatu słupskiego w latach 1945-1951*, Słupskie Studia Historyczne Nr 2, 1993, s. 137-154; T. Machura, I. Malczewski, *Położenie ludności niemieckiej na ziemi słupskiej w dniach jej wyzwolenia* (b.m. i d.w.); Z. Romanow, *Ludność niemiecka w Słupsku w latach 1945-1947*, Koszalińskie Studia i Materiały 1981, nr 1, s. 182-194.

² Archiwum Państwowe w Koszalinie (APK), Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koszalinie (PWRN) 1950-1975, sygn. 4576, f. 169. Sprawozdanie PPRN Słupsk do PWRN z 18 I 1952 r.; P. Madajczyk, *Niemcy w Polsce a polski Październik, ze szczególnym uwzględnieniem województwa koszalińskiego*, (w:) *Pomerania Ethnica. Mniejszości narodowe i etniczne na Pomorzu Zachodnim*. Pod red. M. Giedroja i J. Mieczkowskiego, Szczecin 1998, s. 91. Podaje (zanizając) liczbę 6539 osób.

³ Rozwinięcie definicji tzw. „uznanych”, „rdzennych” lub „etnicznych” Niemców w Polsce zob. A. Sakson, *Mniejszość niemiecka na tle innych mniejszości narodowych we współczesnej Polsce*, Przegląd Zachodni 1991, nr 2, s. 14.

⁴ W Machowinku w latach pięćdziesiątych mieszkało 5 rodzin uciekinierów z Prus Wschodnich.